

Suomen arvostelijain liitto ry:n, SARV toimintasuunnitelma vuodelle 2023

Yleistä

Suomen arvostelijain liitto ry, SARV, on eri taiteenalojen arvostelijain ammatillinen järjestö, jonka tarkoituksena on arvostelijain ammattitaidon tukeminen sekä eri taiteenalojen kritiikin tunnetuksi tekeminen. Liitto toimii jäsentensä ammatillisen, taloudellisen, sosiaalisen ja oikeudellisen aseman parantamiseksi. Liiton tavoitteena on profiloituminen kulttuurivaikuttajana.

Vuoden 2023 toiminnan pääteemoina ovat kritiikin koulutus, oppimateriaalien kehittäminen, kritiikin lukutaito sekä kritiikin asema muuttuvassa ympäristössä. Koulutus- ja keskustelutilaisuuksissa pohditaan muun muassa taiteesta kirjoittamista, kirjoittajan identiteettiä, sarjakuvakritiikkiä sekä yhdenvertaisuutta ja erilaisuuden kohtaamista kritiikissä.

Vuonna 2023 SARVissa järjestetään keskustelutilaisuuksia, seminaareja ja kritiikkikoulutusta sekä jatketaan tapahtumayhteistyötä monien kulttuurialan toimijoiden kanssa. Koulutustoiminnan runkona ovat keväisin ja syksyisin vuosikokousten yhteydessä järjestettävät seminaarit. SARVin koulutukset ovat kaikille avoimia ja suunnattu sekä jäsenille että aiheista kiinnostuneelle yleisölle.

SARVissa on kehitetty erilaisten verkkosisältöjen, kuten verkkokoulutusten, podcastien ja striimausten toteuttamista. SARVin tilaisuuksia ja koulutuksia voidaan tarvittaessa järjestää joko kokonaan tai osittain verkossa. Erilaiset verkkoratkaisut ovat saavutettavuuden kannalta tärkeitä – ne antavat eri puolilla Suomea asuville kriitikoille paremmat mahdollisuudet saada tietoa ja osallistua alalla käytävään keskusteluun.

Vuoden 2023 keväälle on suunnitteilla opintomatka Maarianhaminaan Ahvenanmaalle. Matka oli alun perin tarkoitus toteuttaa keväällä 2020, mutta se jouduttiin perumaan pandemian takia.

Vuonna 2023 Koneen Säätiön rahoittama ja Suomen arvostelijain liiton toteuttama kolmivuotinen Kritiikki näkyy! -erillishanke päättyy suunnitellusti. Keväällä 2023 julkaistaan Kritiikki näkyy! -hankkeen toinen käsikirja, joka toimii samalla SARVin neljäntenä vuosikirjana. Julkaisu postitetaan kaikille osoitteensa ilmoittaneille jäsenille. Kevään 2023 aikana viedään myös loppuun hankkeen osa-alueet: Kritiikin uudet tavat, Keskustele kriitikon kanssa sekä Lähikritiikki.

Vuonna 2023 liitto pyrkii toimimaan kriitikoiden ammatillisen arvostuksen lisäämiseksi ja jatkaa mahdollisuuksien mukaan kansainvälistä toimintaa. Liitto pyrkii tarkastelemaan, arvioimaan ja tutkimaan eri taiteenalojen kritiikkiä, taidejournalismia sekä ajankohtaisia kulttuuri-ilmiöitä. Liitto huomioi ja tunnustaa kriitikon muuttuvan roolin ja kritiikin kielen muutoksen eri medioissa. SARV tukee eri kulttuurialojen kritiikin teorioiden, menetelmien ja historian tutkimusta ja pohdintaa.

Liitto toimii yhteistyössä eri kulttuuriorganisaatioiden kanssa. Liitto edistää sananvapauden toteutumista, asiantuntevan taidekritiikin asemaa ja kriitikoiden ammatin arvostusta tilanteessa, jossa kulttuurijournalismin kenttä on muuttumassa.

SARV ottaa aktiivisesti kantaa kulttuurialan tärkeisiin ja ajankohtaisiin kysymyksiin sekä edistää kritiikkiin ja arvostelijoihin liittyvien asioiden käsittelyä yhdessä muiden tekijäjärjestöjen kanssa valtion kulttuurihallinnossa ja muissa alan keskeisissä organisaatioissa.

1. Hallinto ja talous

Liiton ylintä päätösvaltaa käyttää jäsenistö. Sääntöjen mukaisesti kevätkokous pidetään huhtikuussa. Syyskokous pidetään loka-marraskuussa.

Liiton kokousten välisenä aikana liiton toimintaa johtaa hallitus.

Liitossa on viisi eri taiteenaloja edustavaa jaosta sekä alueellinen Turun osasto. Jaokset toimivat yhdysiteenä alan kriitikoiden välillä sekä asiantuntijoina liiton hallitukselle alansa erityiskysymyksiin liittyvissä asioissa.

Liiton toimistoa, tiedotusta, tapahtumia sekä talous- ja jäsenasioita hoitaa kokopäivätoiminen toiminnanjohtaja. Kirjanpitoon käytetään ulkopuolista tilitoimistoa.

Liiton talous rahoitetaan jäsenmaksuin, OKM:n yleisavustuksella (johon sisältyy kulttuurilehtituki), Kopiosto-korvauksilla sekä erillisavustuksin. Näillä rahoitetaan SARVIN toimintaa kulttuuripoliittisena vaikuttajana, yhteydenpitoa koti- ja ulkomaisiin kulttuuritoimijoihin, kotimaista koulutustoimintaa ja opintomatkoja. Erillisprojekteihin haetaan rahoitusta kohdeapurahoina muun muassa opetus- ja kulttuuriministeriöltä, Taiteen edistämiskeskukselta ja säätiöiltä.

2. Edunvalvonta

SARV ajaa aktiivisesti jäsentensä etuja muun muassa palkkio-, työehto- ja apurahakysymyksissä. Edunvalvontaa liitossa hoitavat hallituksen valtuuttamina toiminnanjohtaja ja puheenjohtaja.

Liitto on tekijöiden ja kustantajien tekijänoikeusjärjestö Kopiosto ry:n jäsen. SARV valvoo Kopiostossa arvostelijoille myönnettävien kopiointikorvausosuuksien oikeudenmukaista jakoa. SARVIN hallitus päättää Kopiosto ry:n liitolle tilittämien kopiointikorvausvarojen käytöstä. Hallituksen tavoitteena on jakaa vähintään puolet tilitetyistä Kopiosto-korvauksista apurahoina suoraan jäsenille.

Liitto pitää aktiivisesti yhteyttä opetus- ja kulttuuriministeriöön ja Taiteen edistämiskeskukseen sekä apurahoja jakaviin tahoihin, jotta aktiivisesti työskenteleville kriitikoille myönnettävää tukea nostettaisiin tuntuvasti. SARV pitää tärkeänä, että kriitikoilla on valtionhallinnossa pysyvä edustus taidetoimikunnissa sekä muissa kulttuurihallinnon organisaatioissa. Lisäksi SARV on ehdottanut Taiteen edistämiskeskukselle Kritiikin valtionpalkinnon perustamista.

Liitto toimii aktiivisesti yhdessä muiden tekijäjärjestöjen kanssa perustetussa Tekijäfoorumissa, jonka tavoitteena on yhteiskunnallinen vaikuttaminen tekijänoikeusasioissa, järjestöjen keskinäisen tiedonkulun parantaminen, mahdollisen yhteisen materiaalin tuottaminen, yhteisten kannanottojen valmistaminen sekä yhteisten tapahtumien, kuten seminaarien järjestäminen. Tekijäfoorumi koordinoi myös tarvittaessa jäsenjärjestöjen toimenpiteitä tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden tekijänoikeuksien puolustamiseksi.

SARV on yhtenä osapuolena Yleisradion freelance-palkkioita määrittävässä Yhtyneet-sopimuksessa. Tarvittaessa SARVIN jäsenet voivat kysyä neuvoa Journalistiliiton juristeilta.

3. Jäsentoiminta ja koulutus

Liitto tukee jäseniään kriitikon ammattiin liittyvissä asioissa ja tarjoaa muun muassa edunvalvonta-, koulutus- ja tiedotuspalveluita.

SARVIN ja Kritiikin Uutisten yhteisillä verkkosivuilla sekä sähköpostitse tiedotetaan liiton toiminnasta, kuten koulutustilaisuuksista, opintomatkista ja apurahoista.

Liitto julkaisee kriitikon työhön, tapahtumiin ja kritiikkiin liittyvää aineistoa myös sosiaalisessa mediassa, kuten Facebookissa ja Instagramissa.

Liitto järjestää vuosittain koulutustilaisuuksia, joiden avulla tuetaan kriitikoiden toimintaa journalismin muuttuvassa tilanteessa. Keväällä ja syksyllä järjestetään seminaarit liiton vuosikokousten yhteydessä. Seminaareissa ja koulutustilaisuuksissa käsitellään ajankohtaisia kritiikkiin liittyviä kysymyksiä.

4. Apurahat ja residenssit

Liitto myöntää Kopioston valokopiointista ja digitaalisesta kopiointista kertyvistä korvauksista apurahoja arvostelijana työskentelyyn, opintomatkoihin ja ammatillisten valmiuksien kohentamiseen. SARVIN myöntämien apurahojen tulee liittyä kritiikkiin ja kriitikon työhön. Apurahojen jaosta päättää liiton hallitus.

SARV on tehnyt yhteistyötä Kirjallisuus- ja kulttuuriyhdistys Särön kanssa tarjoamalla kriitikoille residenssijaksoja Saksassa Frankfurt an der Oderissa sijaitsevassa taiteilijaresidenssissä. Residenssijaksot ja niihin sisältyneet matka-apurahat on rahoitettu SARVIN Kopiosto-varoista. Vuodelle 2023 on haettavissa jälleen residenssipaiikkoja parin vuoden pandemiatauon jälkeen.

SARV jatkaa vuonna 2023 residenssiyhteistyötä kuopiolaisen ANTI-festivaalin kanssa. Residenssikriitikko kirjoittaa festivaalin aikana raportin, katsauksen tai esseen Kritiikin Uutisiin. Kirjoituspalkkion lisäksi residenssikriitikolle tarjotaan matkat ja majoitus Kuopiossa.

5. Kritiikin Uutiset

Kritiikin Uutiset on taidekriitikkiä eri alojen näkökulmista käsittelevä Suomen arvostelijain liiton, SARV, verkossa julkaisema kulttuurilehti. Se edistää analyttistä ja kriittistä keskustelua eri taiteenalojen, kulttuurin ja median kysymyksistä. Lehdessä julkaistaan myös liiton ajankohtaista aineistoa. Lehden päätoimittajana toimii FL Martti-Tapio Kuuskoski.

Kritiikin Uutiset pitää yllä ja synnyttää kriitikkistä käytävää keskustelua, sekä esittelee alan uutta kirjallisuutta. Lehden sisältöjä tuodaan myös muun median yhteyteen ajankohtaisaiheilla ja erilaisilla tutkivan journalismin yhteishankkeilla.

Kritiikin Uutiset pyrkii olemaan media, joka julkaisee pohdittuja näkökulmia vaihtoehtona hypernoopeksi kiihtyneelle ja populistisemmaksi käyneelle mediajulkisuudelle, jolta kulttuuriala ei sekään ole säästynyt.

Kritiikin Uutiset toimii ennen kaikkea ammattimaisen kritiikin merkitystä puolustaan: hyvin ajateltu taidekriitikki on osa taidemaailmaa, ja sinne se tänä päivänä parhaimmillaan kuuluu. Ammatillinen, akateeminen ja journalistinen näkökulma lyövät lehdessä kättä. Suomessa ei tällä hetkellä ilmesty muita lehtiä, jotka keskittyvät samaan.

Vuonna 2017 verkkoon siirtyneessä, jo 53 vuotta ilmestyneessä lehdessä julkaistaan tällä hetkellä enemmän sisältöä kuin painetun lehden aikana: esseitä, henkilöhaastatteluja, kriitikoita, kolumneja ja metakriitikoita, kuitenkin niin, että lehti päivittyy viikoittain. Lomien aikana ilmestyy valikoidusti aiemmin ilmestynyttä materiaalia.

Vuonna 2023 Kritiikin Uutisissa tullaan jatkamaan eri taiteenalojen kritiikin luonteenomaisten piirteiden tarkastelua muun muassa essee- ja haastatteluartikkeleihin. Huomiota tullaan kiinnittämään marginaalisina nähtyjen taiteenalojen kritiikkiin. Myös kritiikin uusia muotoja pyritään nostamaan esiin: löytyykö kritiikille uudenlaisia olemassaolontapoja, joilla se saisi merkityksellistä näkyvyyttä nykyjulkisuudessa? Mitä haasteita ja mahdollisuuksia näihin uusiin muotoihin sisältyy?

Kulttuuria koskevat populismin ja sivistyksen teemat, kuten myös yhteisöllisyyden kysymykset ovat aiheita, joita lehdessä pyritään jatkuvasti avaamaan ja levittämään tietoa aiempaa laajemmalle lukijakunnalle. Taiteen ja taidekriitikin maailmassa vallitsevien rakenteellisten epätasa-arvoisuuksien purkamista journalistisin keinoin tullaan jatkamaan.

Kulttuurin rahoituksen ongelmat ja tietty kulttuurivihamielisyys Suomessa ovat ikuisuusaiheita, joita Kritiikin Uutisissa pyritään purkamaan valtamediaa syvälle luotaavammin (tai sille näkökulmia ja eri taiteen aloja koskevaa tietoa syöttäen). Tavoitteena on ammattimaisen kritiikin ja taidejournalismin aseman parantaminen, oli sitten kysymys taloudellisista realiteeteista tai abstraktimmasta kulttuurisesta arvostuksesta.

Vuonna 2023 Kritiikin Uutisissa jatketaan hyväksi todettuja keinoja lehden lukijakunnan kasvattamiseksi. Tällaisia ovat olleet budjetointi somemarkkinointiin ja tunnettujen laatukirjoittajien rekrytoiminen lehden avustajiksi, esimerkiksi vakiokolumnisteiksi. Näillä keinoin Kritiikin Uutisilla on mahdollista haastaa somenäkyvyydessä parhaimmillaan jopa valtamediaa. Myös lehden uutiskirjeen julkaisemista jatketaan vuonna 2023. Uutiskirjeen avulla tavoitetaan yhä laajempi yleisö, joka ymmärtää kulttuurialan olevan yksi Suomen tulevaisuuden avaintekijöistä.

Vuonna 2023 lehdellä on tavoitteena aloittaa kaksivuotinen yhteistyö Ukrainan sodan ja Venäjän tilanteen takia Venäjältä länteen siirtyneiden kulttuuritoimittajien residenssihankkeen kanssa. Kritiikin Uutiset tarjoaisi julkaisualustan kirjoittajille. Valikoidut tekstit ilmestyisivät käännöksinä lehdessä suomeksi tai englanniksi.

On käynyt ilmi, että Kritiikin Uutisten artikkelitietoja ei tallenneta minkään (yliopistollisen) kirjaston artikkelitietokantoihin, eikä päivitystyötä enää tehdä kirjastojen puolesta. Vuonna 2023 on siis tarkoituksena aloittaa – alkaen lehden uusimmista teksteistä – artikkeliviitteiden omatallentaminen

Melinda-tietokantaan, jolloin tallennetut tiedot näkyvät muun muassa Finna-palvelussa.

Vuonna 2023 selvitetään, miten Kritiikin Uutisten alustalle olisi mahdollista saada toiminto, jolla lukijat voivat printata tai tallentaa lehden artikkelit pdf-muodossa.

Verkkomuotoisena Kritiikin Uutiset näkyy enemmän ja monipuolisemmin verkossa ja sosiaalisessa mediassa, ja lehti onkin pystynyt kuuden viimeisen vuoden aikana kasvattamaan lukijakuntaansa (sivuston kävijämäärien mukaan laskettuna). Maksuttoman sisältönsä ansiosta lehti tarjoaa kaikille yhtäläisen mahdollisuuden osallistua keskusteluun ja taidepuheeseen.

Yhä useampi kriitikko työskentelee freelancerina. Lehden tavoitteena on tarjota kriitikoille korkeatasoinen julkaisualue ja asialliset kirjoitus- ja kuvituspalkkiot. Mitä enemmän taidekritiikin tilaa mediassa kavennetaan, sitä tärkeämpää on olla esillä ja toimia kriitikoiden äänenkannattajana.

Kritiikin Uutisten toimitus ja liiton hallitus käyvät keskustelua lehden sisällöstä ja pyrkivät kehittämään lehteä edelleen.

Vuodeksi 2023 haettavaa opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuurilehtitukea käytetään Kritiikin Uutiset -lehden sisällöntuottamiseen. Lehden kustannuksia katetaan myös ilmoitustuotoin.

Kritiikin Uutiset on Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liiton Kultti ry:n jäsen, jonka kanssa jatketaan yhteistyötä aiempien vuosien tapaan myös vuonna 2023, muun muassa Helsingin Kirjamesujen yhteydessä.

6. Kritiikin vuosikirja

Koneen Säätiön rahoittamassa ja Suomen arvostelijain liiton toteuttamassa Kritiikki näkyy! -hankkeessa ilmestyy keväällä 2023 toinen käsikirja, joka toimii samalla SARVin neljäntenä vuosikirjana. Julkaisu käsittelee monipuolisesti hankkeessa esille nousseita kritiikin ajankohtaisia ilmiöitä. Vuosikirja lähetetään kaikille osoitteensa ilmoittaneille liiton jäsenille postitse.

7. Kritiikki näkyy! -hanke

Kritiikki näkyy! on Koneen säätiön rahoittama ja Suomen arvostelijain liiton toteuttama kolmivuotinen hanke, jonka tarkoitus on kirkastaa kritiikin merkitystä, tukea sen monimuotoistumista ja parantaa sen asemaa mediassa.

Vuosi 2023 on hankkeelle viimeinen toimintavuosi. Hanke päättyy kesäkuun lopussa 2023. Hankkeen johtoryhmässä toimivat Suomen arvostelijain liiton toiminnanjohtaja Riikka Laczak ja puheenjohtaja Vesa Rantama. Hankkeen projektikoordinaattorina jatkaa Maaria Ylikangas.

Hankkeen päätösjulkaisu ilmestyy huhtikuussa 2023. Julkaisun toimittavat Riikka Laczak, Vesa Rantama ja Maaria Ylikangas. Julkaisu perustuu hankkeen osa-alueille ja tarttuu hankkeen aikana tarkentuneisiin kysymyksiin. Julkaisun painopiste on kuitenkin kritiikin tulevaisuudennäkymissä. Hankkeen päätösjulkaisu toimii samalla SARVin neljäntenä vuosikirjana.

Julkaisun ilmestymisen yhteydessä järjestetään hankkeen päättäjaisjuhla Villa Kivessä 22.4.2023. Ohjelmassa on keskustelua sekä viimeinen kritiikkiperformanssi. Keskusteluohjelma suunnitellaan hankkeen tuottaman tiedon varaan. Kritiikkiperformanssi katsoo kritiikkiä yllättävistä kulmista.

Keväälle 2023 on suunniteltu pienimuotoisten keskustelutilaisuuksien sarjaa järjestettäväksi esimerkiksi Kaisaniemen Rosebudissa Helsingissä. Kaikki keskustelut ovat nähtävissä myös Youtubessa. Keskiössä ovat kritiikin ajankohtaiset kysymykset, joihin voidaan tarttua taidelähtöisesti tai jonkin teeman avulla. Keskusteluja järjestetään 4-6.

Alkukesästä 2023 toteutetaan yhteistyössä Tilaa taiteilijuuteen -hankkeen ja Suomen arvostelijain liiton kanssa koulutusta kriitikoille. Tilaa taiteilijuuteen on vammaisten ja viittomakielisten taiteilijoiden yhdenvertaisuutta edistävä hanke. Koulutus kriitikoille järjestetään Crossover-festivaalin aikaan kesäkuun alkupuolella.

Kevään 2023 aikana viedään loppuun hankkeen keskeneräisiksi jääneet osa-alueet. Toimintaa on jossain

määrin jäljellä osa-alueilla Kritiikin uudet tavat, Keskustele kriitikon kanssa sekä Lähikritiikki.

Hankkeen verkkosivu osoitteessa www.kritiikkinakyy.fi toimii julkaisualustana teksteille ja muille materiaaleille. Sivustolla ilmestyy myös blogi ja siellä tiedotetaan hankkeeseen liittyvistä tapahtumista. Sosiaalisen median sovelluksista käytössä ovat Facebook, Instagram ja Twitter.

8. Arvostelijapankki-verkkosivusto

Vuonna 2023 SARV jatkaa 2021 lanseeratun Arvostelijapankki-verkkopalvelun ylläpitoa. Arvostelijapankki-hankkeen tarkoituksena on kohottaa kriitikon ammattitaidon arvostusta, edistää arvostelijoiden työmahdollisuuksia ja tehdä näkyväksi sitä työtä, jota kriitikot tekevät suomalaisen kulttuurielämän hyväksi päivittäin. Arvostelijapankki-verkkosivusto on rahoitettu SARVin Kopiosto-varoilla.

Arvostelijapankki-verkkosivusto toimii kriitikoiden portfoliona. Kriitikot voivat itse viedä tietopalveluun ne tiedot, jotka haluavat itsestään ja osaamisestaan kertoa. Sellaisia ovat esimerkiksi yhteystiedot, kuva, kielitaito, media, arvostelualat, osaamisalueet, valmiudet tilaisuuksissa esiintymiseen sekä mahdolliset linkit kotisivulle tai blogiin.

9. Kritiikin Kannukset

Keväällä 2023 liitto jakaa 62. kerran Kritiikin Kannukset -palkinnon, joka on tunnustus nuorelle taiteilijalle tai taiteilijaryhmälle taiteellisesta läpimurrosta.

Kritiikin Kannukset -lautakunta valitaan liiton kevätkokouksessa. Lautakunnassa tulee eri taiteenalojen asiantuntemuksen olla edustettuna ja kokoonpanossa tulee pyrkiä valtakunnalliseen edustavuuteen.

10. Kansainvälinen toiminta ja kotimainen yhteistyö

Liitto tiivistää yhteistyötään toimintaansa liittyvien kotimaisten ja kansainvälisten järjestöjen ja muiden vastaavien tahojen kanssa niin edunvalvonnan, koulutuksen kuin tutkimuksenkin alalla.

SARV on Kopiosto ry:n, Lukukeskus-Läscentrum ry:n, Pohjola-Nordenin, Suomen kirjataiteen komitean ja Tekstin talon jäsen.

SARVin opintomatkojen tarkoituksena on ollut luoda kontakteja eri alueiden ja maiden kriitikojärjestöihin ja kulttuurielämään. SARVissa on tehty opintomattoja niin kotimaassa kuin ulkomaille.

Vuonna 2023 SARVissa jatketaan kansainvälisen toiminnan kehittämistä ja luodaan uusia yhteyksiä eri maiden kritiikin alan toimijoihin. Kansainvälistä yhteistyötä ja yleisötilaisuuksia voidaan tarvittaessa toteuttaa verkossa.

Jaokset toimivat yhteistyössä omien alojensa kansainvälisten järjestöjen kanssa.

11. Edustukset palkintolautakunnissa

Liiton edustajat ovat mukana E.J. Vehmas -, Mikael Agricola -, Runeberg -, J. A. Hollo -, Vuoden kauneimmat kirjat -palkinnon sekä Viitasaaren elokuvajuhlien Humanismin käsi -palkinnon, Kansan Sivistysrahaston Irene ja Kalevi Sorsan kääntäjäpalkinnon, Aleksis Kiven palkinnon, Vimma-palkinnon ja Lea-palkinnon saajan nimeävissä lautakunnassa. Lisäksi liiton edustajia on mukana Topelius- ja Arvid Lydecken -kirjallisuusraadeissa. Liitto nimeää pyydettyä edustajia myös muihin vastaaviin asiantuntijatehtäviin.

SARV on yhteistyökumppanina mukana myös Helsingin yliopiston kirjallisuuden opiskelijoiden ainejärjestö Putkinotko ry:n myöntämässä Toisinkoinen-kirjallisuuspalkinnossa.

Elokuvajaos nimeää suomalaiset ehdokkaat kansainvälisten elokuvajuhlien kriitikotuomaristoihin.

12. Jaokset

Jaokset suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa liitossa yhdessä yhteistyötahojensa kanssa. Jaokset tekevät liiton hallitukselle ehdotuksia SARVin edustajiksi oman alansa palkintolautakuntiin.

Jaokset hoitavat jäsentensä yhteyksiä alan kansainvälisiin järjestöihin, joiden yleiskokouksiin liitto lähettää mahdollisuuksiensa mukaan edustajan.

Jaoksen toiminnasta vastaa jaoksen vuosikokouksessa valittava hallitus, jossa on puheenjohtaja sekä vähintään kolme muuta jäsentä. Jaoksen ja liiton hallituksen yhteyshenkilönä on jaoksen puheenjohtaja.

12.1 Elokuvaajaos

Elokuvaajaoksen toiminnasta vastaa jaoksen vuosikokouksen valitsema hallitus. Jaoshallituksen toimintakausi on kaksi kalenterivuotta. Toimikausi 2021–2023 alkoi kesäkuussa 2021 järjestetystä elokuvajaoksen vuosikokouksesta.

Elokuvaajaos pyrkii vahvistamaan elokuvakriitikoiden ammatillista osaamista sekä edistämään elokuvakriitikoiden ja elokuvakritiikin asemaa yhteiskunnassa.

Elokuvaajaos toimii kansainvälisen elokuva-arvostelijain liiton Fiprescin (Fédération Internationale de la Presse Cinématographique) Suomen jaoksena. Elokuvaajaoksen hallitus asettaa ehdokkaita Fiprescin palkintotuomaristoihin kansainvälisillä elokuvafestivaaleilla sekä nimeää elokuvajaoksen edustajan Fiprescin yleiskokoukseen. Nimeämisen vahvistaa SARVin hallitus.

Jaos esittää ehdokkaita Kritiikin Kannusten lautakuntaan ja tekee liiton hallitukselle ehdotuksia SARVin edustajiksi oman alansa palkintolautakuntiin, kuten Viitasaaren Humanismin käsi -palkintolautakuntaan.

Elokuvaajaos järjestää vuodenvaihteessa jäsenäänestyksen vuoden parhaasta tai parhaista elokuvista ja julkistaa voittajan.

Jaos järjestää elokuvaa, kritiikkiä ja elokuvakriitikoiden työtä käsitteleviä seminaareja tai keskustelutilaisuuksia tai edistää niitä käsittelevien artikkeleiden julkaisua, joko itsenäisesti tai yhteistyössä muiden SARVin jaostojen ja eri elokuva-alan toimijoiden kanssa.

Jaos voi harkintansa perusteella antaa tunnustuspalkinnon henkilölle tai yhteisölle, joka on ratkaisevalla tavalla edistänyt elokuvakriitikoiden työtä tai parantanut elokuvakriitikoiden työskentelyedellytyksiä.

12.2 Kirjallisuusjaos

Kirjallisuusjaoksen toiminnasta vastaa jaoksen vuosikokouksen valitsema hallitus. Vuosikokous pidetään syksyllä 2023 kirjamessujen yhteydessä. Jaos järjestää seminaareja ja keskustelutilaisuuksia Turun, Helsingin ja mahdollisuuksien mukaan Tampereen kirjamessuilla sekä mahdollisuuksien mukaan muissa kulttuuritapahtumissa. Kirjamessuja koordinoimaan pyritään valitsemaan vastuuhenkilö.

Jaos kokoontuu keväällä 2023 suunnittelemaan syksyn tapahtumien ohjelmaa. Nimetään Runeberg-kirjallisuuspalkinnon valitsijaraatiin Suomen arvostelijain liiton edustaja Teemu Korpijärven siirtyessä valitsijaraadista palkintoraatiin. Tarkistetaan Mikael Agricola ja J.A. Hollo -palkintojen sekä Aleksis Kivi -palkinnon tilanteet.

Kirjamessujen ohjelma suunnitellaan ja mahdolliset yhteistyökumppanit mietitään messujen vuosittaisen teeman mukaan. Jaos pitää yhteyttä muiden kirjallisuustoimijoiden kanssa. Se suunnittelee yhteistyössä muiden kirjallisuuden ja kritiikin alan toimijoiden (esimerkiksi Lukukeskuksen, Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton sekä Kirjallisuuskritiikin verkkolehti Kiiltomaden ja Lysmaskenin) kanssa yhteisiä keskustelu- ja koulutustilaisuuksia jäsenilleen.

Ohjelmien ja keskustelutilaisuuksien suunnittelussa yhteistyötä tehdään esimerkiksi Suomen Tietokirjailijoiden, Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton, Nuoren Voiman Liiton, Helsinki Poetry Connectionin, Eino Leinon seuran, Suomen Kirjailijaliiton, Helsingin kirjailijoiden ja muiden alueellisten kirjailijayhdistysten, Citysaamelaisten, Suomen PEN:in, Nihil Interit ry:n ja Turun yliopiston kotimaisen kirjallisuuden opiskelijoiden kanssa. Suunnitellaan yhteistyötä keväällä tarkemmin kirjamessujen ohjelmaa ja teemoja mukaillen.

12.3 Kuvataidejaos

Kuvataidejaoksen toimivaltaa käyttää jaoksen vuosikokouksessa valittava hallitus, jossa on puheenjohtaja sekä vähintään kolme muuta jäsentä.

Jaos haluaa lisätä jäsenistönsä ammattipätevyyttä jatkamalla ja kehittämällä edelleen tapahtumien ja koulutustoiminnan järjestämistä. Jaos pyrkii aktivoimaan jäseniään kansalliseen ja kansainväliseen näkyvyyteen ja vaikuttamiseen muun muassa kausittain järjestettävien tilaisuuksin. Jaoksen vuosikokous järjestetään keväällä 2023. Vuosikokouksen yhteydessä jaos järjestää myös tilaisuuden. Jaos pyrkii järjestämään vuoden aikana vähintään yhden keskustelutilaisuuden.

Jaos painottaa edelleen jäsenhankintaa. Tavoitteena on tehdä SARV:ta tunnetuksi kotimaisena ammattikriitikoiden yhteenliittymänä ja AICAA:n kuvataidearvostelijoiden kansainvälisenä liittona. Jaos on yhteydessä jäsenistönsä SARV:n sähköpostilistan välityksellä.

Jaos hoitaa jäseniensä yhteyksiä kansainväliseen kuvataidearvostelijain liittoon AICAn (Association Internationale des Critiques d'Art). AICAn toiminnassa jaoksesta käytetään nimitystä AICA Finland (<https://aicainternational.news/aica-finland>). Jaoksen edustaja on yleensä osallistunut AICAn vuosikongressiin. Käytäntöä pyritään jatkamaan mahdollisuuksien mukaan. Marja-Terttu Kivirinta on kuulunut AICAn varapuheenjohtajistoon ja on ollut syksystä 2015 lähtien AICAn jäsenyys- ja vaalikomitean puheenjohtaja. AICASTA ja muusta toiminnasta löytyy tietoa jaoksen omalta internetsivulta suomeksi ja englanniksi.

Jaoksen hallitus ehdottaa hakemusten perusteella kerran tai kahdesti kalenterivuositain uusia suomalaisjäseniä AICAn jäsenvaliokunnalle.

12.4 Musiikkijaos

Jaoksen toimivaltaa käyttää joka toinen vuosi pidettävässä vuosikokouksessa valittu hallitus, jossa on puheenjohtaja sekä enintään kuusi jäsentä. Jaoshallituksen toimikausi on kaksi kalenterivuotta.

Musiikkijaos tiivistää yhteistyötä musiikin kentän eri toimijoiden kanssa pyrkien aktivoimaan musiikkikriitikoita osallistumaan SARV:n ja muiden tahojen järjestämään toimintaan ja tapahtumiin. Jaos esittää alansa ehdokkaita Kriitiikin Kannus -lautakuntaan ja tekee ehdotuksia musiikin edustajista liiton hallitukseen sekä palkinto- ym. toimikuntiin ja seminaareihin.

SARV:n kansainvälinen toiminta ja yhteydet ovat myös musiikkikriitikoille tärkeitä. Jaos aktivoi niitä liiton tavoitteiden mukaisesti. Jaoksen suunnitelmissa on edelleenkin kutsua tanskalainen musiikkikriitikko vastavierailulle Suomeen Kööpenhaminan opintomatalla 2018 solmittujen kontaktien pohjalta. Koronarajoitusten vuoksi tapaaminen on siirtynyt.

Jaos järjestää keskustelutilaisuuden Helsinki puhuu -keskustelutapahtuman yhteydessä Espan lavalla kesäkaudella 2023.

Syksyllä 2023 musiikkijaos järjestää enimmäkseen omakustanteisen musiikki- ja kulttuurimatkan Tukholmaan tai vaihtoehtoisesti johonkin muuhun Pohjoismaiden pääkaupunkiin. Tilaisuuksien järjestämisen tueksi haetaan eri tahoilta apurahoja ja tiedustellaan muun alan järjestöjen halukkuutta yhteistyöhön.

Musiikkijaos pitää tärkeänä yhteistyötä muiden SARV:n jaosten kanssa. Jaos ehdottaa yhteistapaamista muiden jaosten ja SARV:n puheenjohtajan sekä toiminnanjohtajan kanssa. Kokouksessa koordinoitaisiin jaosten tapahtumien suunnittelua ja mahdollista muutakin yhteistyötä. Mahdollisten koronarajoitusten vuoksi tapahtumat voidaan toteuttaa myös verkossa. Jaos asettaa ehdokkaansa Kriitiikin kannukset lautakuntaan ja liiton hallitukseen.

Jaos edistää musiikkikriitikoiden jäsenhankintaa liittoon. Tavoitteena on tehdä SARV:ta tunnetuksi musiikkikriitikoiden ja -toimittajien järjestönä ja edunvalvojana. Jaos osallistuu ja ottaa tarvittaessa kantaa musiikki- ja kulttuuripoliittiseen keskusteluun.

12.5 Tanssi- ja teatterijaos

Jaoksen toimivaltaa käyttää jaoksen vuosikokouksessa valittava hallitus, jossa on puheenjohtaja sekä vähintään kolme ja enintään viisi muuta jäsentä.

Alkuvuodesta jaos tutustuu Vanha Juko -teatteriin Lahdessa ja käy katsomassa esityksen Tuntematon sotilas, jonka ohjaa Juho Mantere. Samalla järjestetään tapaaminen taiteellisen johtajan Esa-Matti Smolanderin kanssa. Tapaaminen on peruuntunut jo kahdesti pandemian vuoksi.

Jaos tutkii mahdollisuutta vieraillla Kemin kaupunginteatterissa, riippuen teatterin tilanteesta.

Yhteistyössä ruotsalaisten teatterikriitikoiden kanssa järjestetään kahdella vuodella siirtynyt tilaisuus Teatterikesässä Tampereella. Ruotsalainen kriitikko kutsutaan Tampereelle Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston tuella.

Loppuvuoden tapahtumat, joihin jaos useana vuonna on osallistunut, ovat Baltic Circle ja Liikkeellä Marraskuussa. Myös New Performance Festival Turussa on mahdollinen yhteistyökumppani.

Jaos toimii tanssi- ja teatterikriitikoiden kansainvälisen teatteriarvostelijain liiton AICT/IATC:n (Association Internationale des Critiques de Théâtre/International Association of Theatre Critics) Suomen jaoksena. Jaoksen hallitus nimeää jaoksen edustajan AICT/IATC:n vuosikokoukseen, joka järjestetään joka toinen vuosi.

12.6 Turun osasto

Turun osasto toimii SARVin alueellisena jaoksena, jonka jäsenistöön kuuluvat kaikki Varsinais-Suomessa toimivat SARVin jäsenet.

Turun osasto jakaa syksyllä 2023 Turun kirjamessujen yhteydessä Kritiikin punnukset -palkinnot ansioituneille varsinaissuomalaisille taiteilijoille. Kritiikin punnukset myönnetään 45. kerran.

SARVin hallituksen esitys 27.9.2022

Syyskokous 26.11.2022